

V tomto oddíle jsou uvedena zejména cvičení na mladší spřežkový pravopis, jehož transkripce je pak také součástí závěrečného testu. Příklady transkripce staršího spřežkového pravopisu jsou uvedeny v *Chrestomatii* (s. 35–40, 52–53).

A. Mladší spřežkový pravopis

1. *Svatý Václave*, vznik patrně ve 12. stol., zápis ze 2. pol. 14. stol.

Tento text je zapsán mladším spřežkovým pravopisem.

Swatý Waczlawe,	
wewodo czelke zemye,	
knyeze naff,	
pros za ny boha,	
fwateho ducha!	
Kyryeleyfon!	
Nebesket gefť dworfťwo krafne,	
blazye tomu, ktoz tam poyde:	
w zywot wyeczny,	
ohen yafny	
fwateho ducha!	
Kyryeleyfon!	

2. *Kronika tak řečeného Dalimila* (druhé desetiletí 14. stol.), Cambridgeský rukopis (70. léta 14. stol.)

Od Przyemyfloweho nalezenye	
Pany po konyu pogyedu,	
az Byelyny rzyekey dogiedu.	
Podle te rzyekey kuon potecze,	
na gednu ulehl przytecze,	
na nyeyz oraffe muz welyky,	
obynuw fwe nohy lyky.	
K tomu muzyu kon przyfkoczyw,	

y fta, v nyeho fye wztoczyw.	
Pany na chlapye wzwyedyechu	
yeho gmye, ze gmu Przyemyfl dyechu.	
Poczyechu fye druh k druhu fmyety	
y chtyechu gyey ynhed wzyety.	

3. *Tzv. Mastičkář*, Muzejní rukopis (40. léta 14. stol.)

Myftrze, od tebe chczu wzyety hyrnecz kyfyelyczye	
a k tomu trzy noue lzyczye;	
moz-li my to od tebe przygyty,	
chczu yas owfem twoy rad byty.	
Rubine, to ty wfe yaf rad dam,	
czo gfy potrzyeboual sam.	
Gedno na to wfdy ptay	
a tyech myeſt pytay,	
kde bychom mohly fwoy kram wiklaſty,	
a fwe draho prodaty maſty	
[...]	
Myftrze, wfupye na tuto ſtolyczyu,	
posadyz k ſoby fwu zenu Holyczyu.	